

RESULTS FROM TALIS 2018

Studiul Internațional privind Procesul de Predare-Învățare inițiat de OCDE (*Teaching and Learning International Survey - TALIS*) este un sondaj internațional, la scară largă, al profesorilor, al conducătorilor școlilor și al mediului de învățare. Această notă prezintă rezultatele bazate pe declarațiile profesorilor și ale conducătorilor școlilor din învățământul secundar inferior, public și privat.

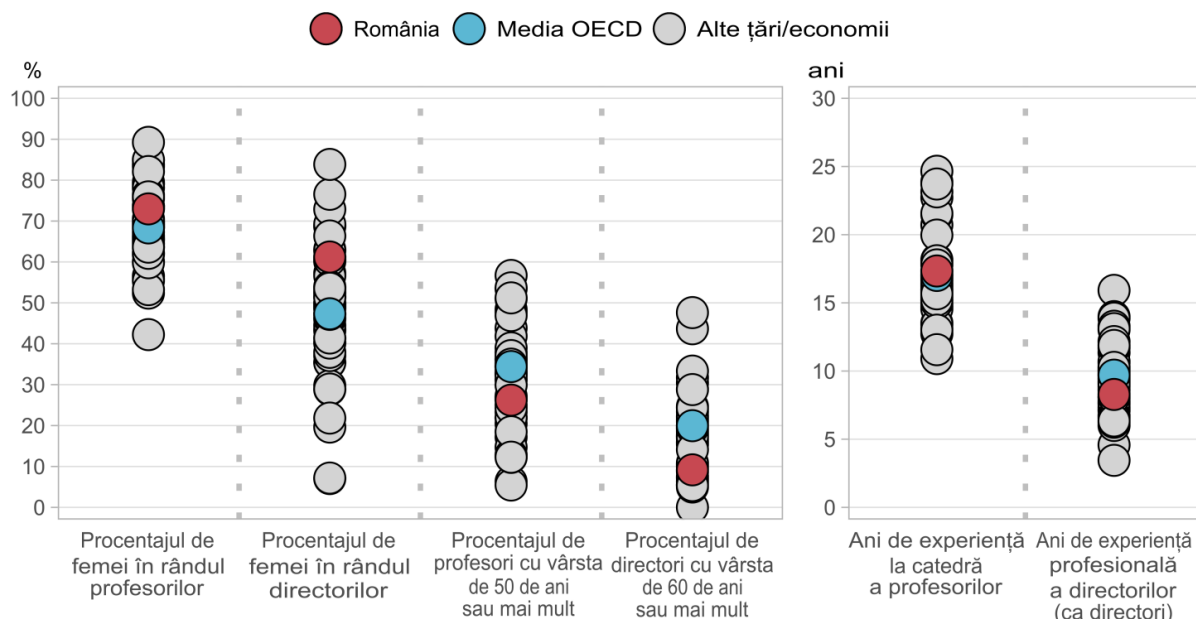
România

Cine sunt directorii, profesorii și elevii de astăzi?

- Cariera didactică a fost prima opțiune pentru 75% dintre profesorii din Romania și pentru 67% dintre profesorii din țările și economiile OCDE participante la TALIS. În ceea ce privește motivul pentru care au optat pentru profesia didactică, cel puțin 96% dintre profesorii din România citează ca principală motivare oportunitatea de a influența dezvoltarea copiilor sau de a contribui în societate.
- În România profesorii au, în medie, vârsta de 43 de ani, apropiată de vârsta medie a profesorilor din țările și economiile OCDE participante la TALIS (44 de ani). Mai mult, 26% dintre profesorii din România au vârsta de 50 de ani și peste (media OCDE 34%). Aceasta înseamnă că, în următorii zece ani, România va trebui să înlocuiască aproximativ unul din patru profesori din totalul cadrelor didactice active.

Figura 1. Profilurile socio-demografice și experiența profesorilor și a conducătorilor de școli

Rezultate bazate pe răspunsurile profesorilor și ale directorilor din învățământul gimnazial

Notă: Sunt prezentate doar țările și economiile cu date disponibile.

Sursa: OCDE, Baza de date TALIS 2018, Tabelele I.3.17, I.3.21, I.3.1, I.3.5, I.3.9 și I.3.13.

- În România, directorii au, în medie, vârsta de 46 de ani, mai mică decât vârsta medie a directorilor din țările și economiile OCDE participante la TALIS (52 de ani). Mai mult, 9% dintre directorii gimnaziilor din România au 60 de ani și peste 60 de ani, comparativ cu 20%, media OCDE.
- Informațiile privind distribuția pe genuri a profesorilor și a directorilor fac posibilă estimarea gradului de dezechilibru între genuri în profesia didactică și a disparităților de gen în scopul promovării în funcții de conducere. În România, doar 61% dintre directori sunt femei, în comparație cu procentajul de femei în rândul profesorilor, care este de 73%. Acest aspect poate fi raportat la mediile OCDE de 47% lideri de școli femei și 68% femei cadre didactice.
- Din perspectiva mediului de învățare din clasă, relațiile dintre elevi și profesori sunt pozitive în general, 97% dintre profesorii din România fiind de acord că elevii și profesorii de obicei relaționează bine. Totuși, 13% dintre directori raportează acte de intimidare sau de bullying printre elevi, ceea ce nu este semnificativ diferit față de media OCDE (14%).
- În România, 0% dintre profesori activează în școli în care cel puțin 10% dintre elevi sunt imigranți (media OCDE este de 17%). În același timp, 95% dintre directori declară că profesorii consideră că elevii și tinerii trebuie să învețe că oamenii aparținând unor culturi diferite au multe în comun (media OCDE este de 95%) .

Ce practici folosesc profesorii în clasă?

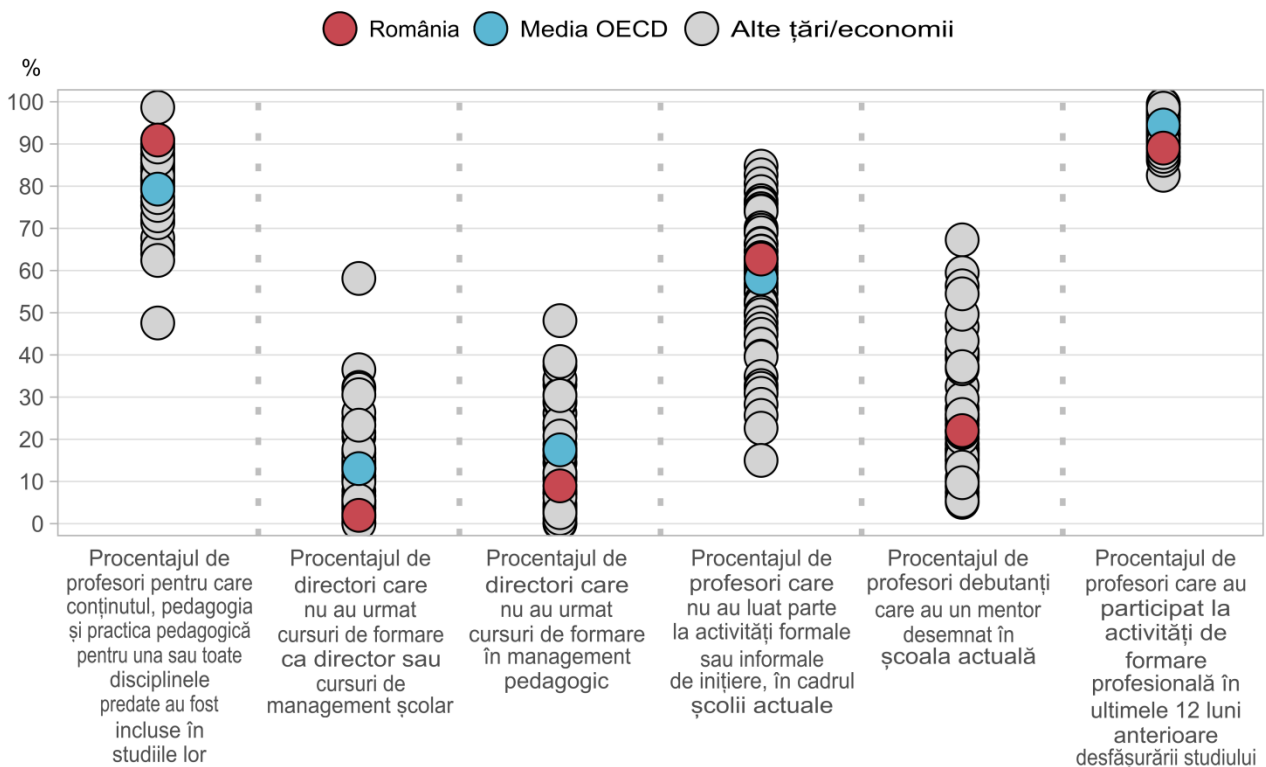
- Printre practicile de formare despre care a întrebat TALIS profesorii participanți, cele destinate să îmbunătățească managementul clasei și claritatea instruirii sunt aplicate la scară largă în România, la fel ca și în țările și economiile OCDE participante la TALIS. De exemplu, în România, 73% dintre profesori declară faptul că reușesc să liniștească frecvent elevii gălăgioși (media OCDE este de 65%) și 97% declară faptul că explică frecvent modul în care sunt relaționate temele noi cu cele deja abordate (media OCDE 84%).
- Practicile care implică activarea cognitivă a elevilor, cunoscute a fi importante pentru învățare sunt mai puțin răspândite, cu aproximativ jumătate dintre profesori care utilizează aceste metode în țările OCDE. În mod specific, în România 44% dintre profesori declară că solicită frecvent elevilor să decidă în privința propriilor proceduri pentru rezolvarea sarcinilor complexe, comparativ cu 45% în medie la nivelul OCDE.
- În medie, în România, pe parcursul unei lecții obișnuite profesorii petrec 81% din timp cu procesul efectiv de predare și învățare, procent mai ridicat față de media OCDE, de 78%.
- În ultimii 5-10 ani, timpul petrecut în clasă cu procesul efectiv de predare și învățare a scăzut în aproximativ jumătate din țările și economiile participante la TALIS. În ultimii cinci ani în România timpul petrecut în clasă cu procesul efectiv de predare și învățare a rămas același.
- În România, 84% dintre profesori evaluează în mod obișnuit progresul elevilor lor prin observarea acestora și prin oferirea de *feedback* imediat (media OCDE este 79%), în vreme ce 78% dintre profesori declară că administrează elevilor lor propriile evaluări (media OCDE este de 77%), iar 38% dintre profesori le permit frecvent elevilor să-și evalueze propriul progres (media OCDE este de 41%).
- În ansamblu, majoritatea profesorilor și a directorilor își consideră colegii drept deschiși la schimbare și școlile unde predau ca având capacitatea de a adopta practici inovatoare. În România, 83% dintre profesori declară că ei și colegii lor se sprijină reciproc în punerea în aplicare a unor idei noi. Această proporție este mai mare decât ponderea medie din țările și economiile OCDE participante la TALIS (78%).

Cum sunt formați profesorii și directorii?

- Pe parcursul educației și formării inițiale 91% dintre profesorii din România au fost instruiți în ceea ce privește conținutul disciplinei, pedagogia și practica la clasă – o pondere mai mare decât media țărilor și a economiilor OCDE participante la TALIS (79%). În România 37% dintre profesori declară că au participat la un program formal sau informal de inițiere atunci când s-au alăturat școlii din care fac parte, comparativ cu 42% dintre profesorii din țările și economiile OCDE participante la TALIS.
- În vreme ce directorii din țările și economiile OCDE consideră în general că mentoratul este important pentru activitatea profesorilor și pentru performanțele elevilor, 22% dintre profesorii debutanți (cu maximum 5 ani experiență) au un mentor desemnat. În România, această pondere se ridică la 22%.
- În medie, la nivelul OCDE directorii au de obicei un nivel de educație mai ridicat față de cel al profesorilor. Oricum, doar jumătate dintre directori au finalizat cel puțin un curs de formare sau un program destinat directorilor înainte de a-și ocupa funcția de director. În România, 72% dintre directori au finalizat un program sau un curs de management școlar sau de formare a directorilor (media OCDE este de 54%), iar 74% au finalizat un program de formare sau un curs de management pedagogic (media OCDE este de 54%) înainte de a-și prelua funcția de director.

Figura 2. Formarea inițială și continuă

Rezultate bazate pe răspunsurile profesorilor și ale directorilor din învățământul gimnazial

Notă: Sunt prezentate doar țările și economiile cu date disponibile.

Sursa: OCDE, Baza de date TALIS 2018, Tabelele I.4.14, I.4.28, I.4.39, I.4.64, I.5.2 și I.5.10.

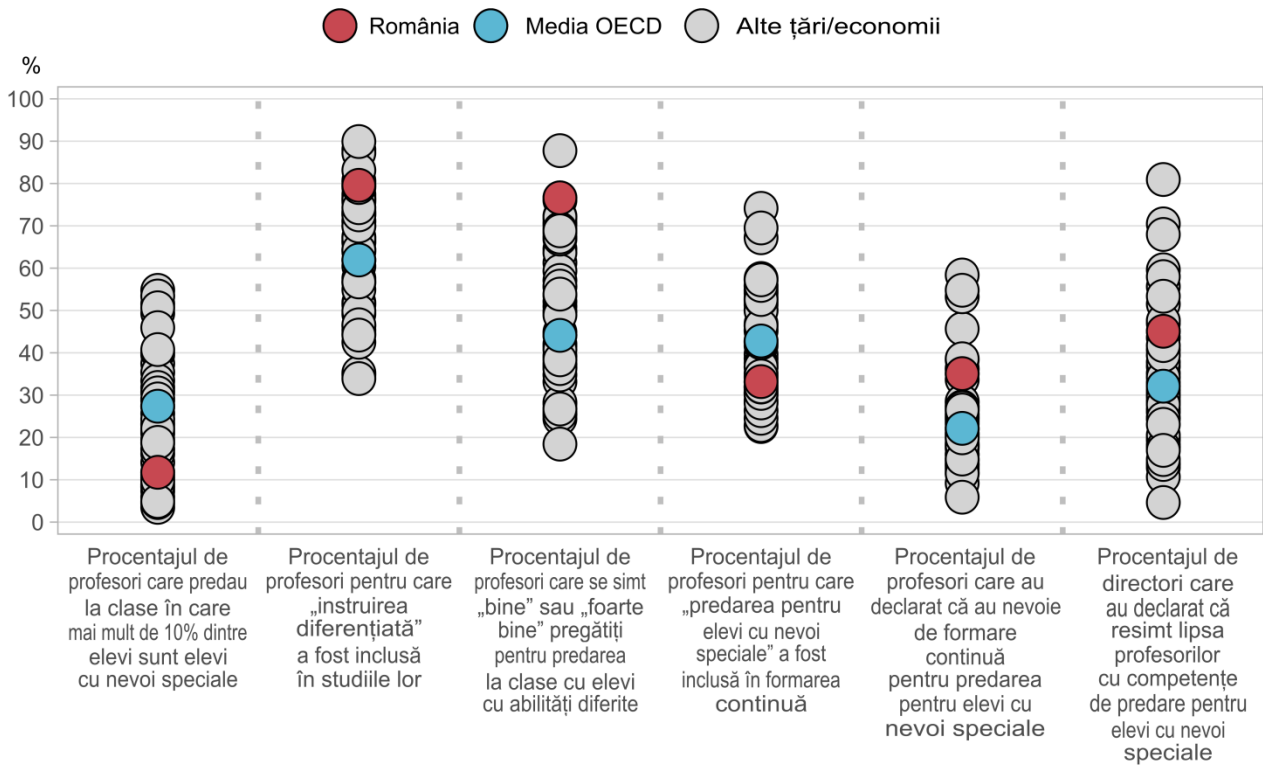
- Implicarea într-un tip de formare continuă este foarte obișnuită pentru profesorii și directorii din România, cu 89% dintre profesori (media OCDE este de 94%) și 97% dintre directori care au participat la cel puțin o activitate de dezvoltare profesională în anul anterior sondajului.
- Participarea la cursuri și seminarii este unul dintre cele mai populare tipuri de dezvoltare profesională pentru profesorii din țările OCDE. În România 48% dintre profesori participă la acest tip de formare, în vreme ce 62% dintre profesori participă la formarea bazată pe învățare reciprocă și pe *coaching*. Este interesant de notat faptul că, la nivelul OCDE, profesorii declară că dezvoltarea profesională bazată pe colaborare și abordările prin cooperare ale procesului de predare se află, pentru ei, printre cele având cel mai ridicat impact.
- Profesorii din România par a fi mulțumiți de formarea pe care au primit-o, de vreme ce 81% declară că a avut un impact pozitiv asupra practicilor de predare, o proporție care nu este semnificativ diferită de media țărilor și a economiilor OCDE participante la TALIS (82%). Este de asemenea, adevărat că profesorii care declară că au participat la o formare cu un astfel de impact tind să afișeze niveluri mai ridicate de auto-eficacitate și de satisfacție profesională.
- Dar, potrivit profesorilor, unele domenii de dezvoltare profesională încă lipsesc. La nivelul OCDE dezvoltarea unor deprinderi TIC avansate reprezintă un domeniu în care profesorii declară că au nevoie de mai multă formare, alături de formarea pentru predarea în medii multiculturale/ multilingve și de predarea pentru elevii cu nevoi speciale. Dintre aceste trei domenii, profesorii din România au declarat că au nevoie în mod deosebit de formare în ceea ce privește predarea pentru elevii cu nevoi speciale.

Predarea pentru elevii cu diferite nevoi și niveluri de abilitate

- În medie, în România, 12% dintre profesori lucrează în clase cu cel puțin 10% elevi cu nevoi speciale (i.e., acei elevi în cazul cărora a fost identificată oficial o nevoie specială de învățare deoarece sunt dezavantajați mental, fizic sau emoțional), procent mai scăzut față de media țărilor și economiilor OCDE participante la TALIS (27%).
- În România, 80% dintre profesori au fost formați să predea unor clase sau formațiuni de elevi cu abilități diferite, ca parte a programului de formare inițială sau continuă a cadrelor didactice. În același timp, în medie, 77% dintre profesori s-au simțit pregătiți să predea la astfel de clase atunci când și-au finalizat studiile.
- În plus, deși în medie 33% dintre profesori au participat la activități de dezvoltare profesională incluzând predare în cazul elevilor cu nevoi speciale în cele 12 luni anterioare sondajului, formarea în predarea elevilor cu nevoi speciale este tema de dezvoltare profesională care întrunește cel mai ridicat procent de profesori care raportează o nevoie ridicată – 35% în România (comparativ cu 22% la nivelul OCDE).
- În medie, în România, 45% dintre directorii din învățământul gimnazial declară că furnizarea unei instruirii de calitate în școala lor este împiedicată de un deficit de profesori cu competențe în predarea în cazul elevilor cu nevoi speciale (comparativ cu 32% la nivelul OCDE).

Figura 3. Un instantaneu al predării în cazul elevilor cu diferite nevoi și niveluri de abilitate

Rezultate bazate pe răspunsurile profesorilor și ale directorilor din învățământul gimnazial

Notă: Sunt prezentate doar țările și economiile cu date disponibile.

Sursa: OCDE, Baza de date TALIS 2018, Tabelele I. 3.28, I. 4.13, I. 4.20, I. 5.18, I. 5.21 și I. 3.63.

Caracteristici cheie ale TALIS 2018

TALIS utilizează chestionare administrate profesorilor și directorilor pentru a colecta datele. Scopul său principal este de a genera informații comparabile la nivel internațional, relevante pentru elaborarea și implementarea politicilor focalizate pe conducătorii școlii, pe profesori și pe activitatea de predare, cu accent pe acele aspecte care afectează învățarea elevilor. Sondajul oferă o voce profesorilor și directorilor, permițându-le să ofere informațiile necesare pentru dezvoltarea și analiza politicilor educaționale în domenii-cheie.

În primul rând, TALIS ajută factorii de decizie în politici publice să revizuiască și să dezvolte politici care promovează profesia didactică și cele mai bune condiții pentru o predare și învățare eficiente. În al doilea rând, TALIS îi ajută pe profesori, pe conducătorii școlilor și pe ceilalți actori educaționali să reflecteze asupra, să discute practicile existente și să găsească modalități de îmbunătățire a acestora. În al treilea rând, TALIS se bazează pe cercetările anterioare, oferind informații pentru activitatea viitoare a cercetătorilor.

- Au fost selectate nouă teme pentru includerea în sondajul TALIS 2018: practicile instructive ale profesorilor; conducerea școlii; practicile profesionale ale profesorilor; formarea profesorilor și pregătirea inițială; feedback-ul și dezvoltarea profesorilor; climatul școlar; satisfacția profesională; aspecte privind resursele umane și relații cu părțile interesate; și auto-eficacitatea profesorului. În această listă au fost adăugate două teme transversale: inovarea; și echitatea și diversitatea.
- Populația-țintă internațională pentru TALIS este compusă din profesorii care predau la nivelul învățământului secundar inferior și conducătorii școlilor publice și private. TALIS 2018 a oferit trei opțiuni suplimentare: în 15 țări și economii au participat și profesorii și conducătorii școlilor din învățământul primar (nivel ISCED 1); 11 țări au administrat sondajul și în școlile din învățământul secundar superior (ISCED 3) și 9 țări și economii au realizat sondajul și în școlile care au participat la Programul OCDE PISA pentru evaluarea internațională a elevilor administrat în 2018 (*OECD Programme for International Student Assessment*).
- În fiecare țară, un eșantion reprezentativ de 4 000 de profesori și directori din 200 de școli a fost selectat aleator pentru studiu. Luând în calcul toate componentele sondajului, aproximativ 250 000 de profesori au răspuns la studiu, reprezentând peste 8 milioane de profesori din 48 de țări și economii participante. În România, 3658 de profesori care predau la nivel gimnazial și 199 de directori au completat chestionarele TALIS.
- Rezultatele TALIS 2018 vor fi publicate în două volume. Primul volum, *Teachers and School Leaders as Lifelong Learners (Profesorii și conducătorii școlilor ca persoane care învață pe tot parcursul vieții)*, publicat pe data de 19 iunie 2019, explorează dimensiunile referitoare la cunoștințele și abilitățile care caracterizează profesionalismul cadrelor didactice și a conducătorilor școlilor. Cel de-al doilea volum, *Teachers and School Leaders as Valued Professionals (Profesorii și conducătorii școlilor ca profesioniști valoroși)*, care va fi publicat la începutul anului 2020, va fi focalizat pe prestigiul, oportunitățile privind cariera, cultura cooperării și responsabilitatea și autonomia profesorilor și a conducătorilor de școală.

Acest document este publicat sub responsabilitatea Secretarului General al OCDE. Opiniile exprimate și argumentele utilizate aici nu reflectă în mod necesar poziția oficială a țărilor membre OCDE.

Acest document, precum și orice alte date sau hărți incluse aici, nu aduc atingere statutului sau suveranității vreunui teritoriu, delimitării frontierelor și granițelor internaționale și nici numelui vreunui teritoriu, oraș sau zonă.

Referințe

OECD (2019), *TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and School Leaders as Lifelong Learners*, TALIS, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/1d0bc92a-en>

Pentru mai multe informații privind TALIS 2018 vizitați <http://www.oecd.org/education/talis/>

Datele pot fi găsite și online la *StatLinks* aflat sub tabelele și graficele din publicație.

Explorați, comparați și vizualizați mai multe date și analize utilizând: <http://gpseducation.oecd.org/>.

Întrebările pot fi adresate către:

Echipa TALIS

Directorate for Education and Skills

TALIS@oecd.org

Autorul Notei de țară:

Markus Schwabe

Directorate for Education and Skills

Markus.Schwabe@oecd.org

Traducere și adaptare: Echipa TALIS România